گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۰۸۹۸۰
دوشنبه ۶ اسفند ۱۴۰۳ ۱۱:۵۸

کم بود فرآورده‌های نفتی

رشد نامتوازن شهری عامل اصلی افزایش مصرف بنزین در تهران

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی استان تهران اعلام کرده است که مصرف بنزین در تهران به اندازه ۱۵ استان کشور است. این موضوع سؤالاتی را درباره نادیده گرفتن نقش توسعه نامتوازن شهری در افزایش مصرف سوخت مطرح می‌کند؛ آیا مسئولان بار دیگر مردم را مقصر می‌دانند؟

به گزارش گروه صنعت و تجارت_پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت، موضوع افزایش مصرف بنزین و پرمصرف بودن مردم، امری است مدام توسط مسئولان تکرار می‌شود. تاجایی که از دید آنها کمبود بنزین مستقیما به پرمصرف بودن مردم مرتبط می‌شود و انگشت اتهامشان همواره به سمت شهروندان است. اما این بار در اتفاقی عجیب، روند نامتوازن توسعه شهری نیز گردن مردم انداخته شده است!

آن طور که فریدون یاسمی، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی استان تهران، به صداوسیما گفته است: مصرف سوخت در استان تهران بسیار بالاست؛ طوری که در استان تهران به اندازه ۱۵ استان کشور بنزین مصرف می‌شود. همچنین، ۱۰ الی ۱۲ درصد سوخت کشور یعنی روزانه بالغ بر ۲۰ میلیون لیتر سوخت در استان تهران مصرف می‌شود.

در صحبت‌های این مقام مسئول، ابعادی از توسعه نامتوازن شهری مغفول مانده است که ذره‌ای به مردم مربوط نمی‌شود. مردمی که قربانی توسعه شهری نامتوازن و تجمیع مراکز مهم در تهران هستند، نمی‌توانند جایی در تحلیل‌های غیرکارشناسانه مسئولان داشته باشند. اما باید دید موضوع نامتوازن بودن توسعه شهری چگونه به افزایش مصرف بنزین در تهران مرتبط می‌شود؟

اولین گام؛ گرفتن انگشت اتهام به سمت سیاست‌گذاری‌های کلان

رویکرد بینارشته‌ای که تقریبا جایی در سیاست‌گذاری‌ها ندارد، این گونه درک ابعاد ماجرا را ممکن می‌کند. مسئولانی که فقط تا یک متری ابعاد ماجرا را می‌بینند و در تلاش برای سوخت‌رسانی هستند، دیگر از سازوکارهای کلانی که اوضاع سوخت‌رسانی را برای آن‌ها دشوار کرده است، درکی ندارند.

مسئولان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی متوجه کمبود بنزین و مشکلات فراوان در زمینه سوخت‌رسانی هستند، اما بدون توجه به ریشه‌های به‌وجودآورنده بحران بنزین، سراسیمه انگشت اتهام را به سمت مردم روانه می‌کنند. باید پرسید اگر توسعه شهری نامتوازن وجود نداشت و تمام مراکز مهم از جمله ادارات، دانشگاه‌ها، بیمارستان‌ها، صنایع و … در تهران جمع نشده بودند و از طرف دیگر توزیع اشتغال در استان‌ها عادی بود، آیا مردم باز هم ترجیح می‌دادند از شهر خود فاصله بگیرند و برای گذراندن معیشت به تهران بیایند؟

سال‌هاست که کارشناسان متعددی نسبت به روند نامتوازن توسعه شهری هشدار می‌دهند و مانند دیگر حوزه‌ها، گوش شنوایی در این زمینه وجود ندارد. مهاجرت مردم به تهران، معلول تفاوت سطوح توسعه نابرابر و کیفیت زندگی است. برنامه‌ریزان توسعه شهری، تنها به فکر تمرکز مراکز مهم خدماتی و تولیدی در تهران و برخی دیگر از کلان‌شهرها بوده‌اند. این موضوع منجر شده است که بسیاری از مردم برای دسترسی به سطح مطلوبی از خدمات از جمله خدمات دانشگاهی، بهداشتی، درمانی، اداری و … به اجبار به تهران مهاجرت کنند.

طبیعتا اگر این توسعه به طور متوازن رقم می‌خورد و بسیاری از مردم مجبور نبودند که برای دسترسی به حداقل‌های زندگی مانند دسترسی به مراکز بهداشت و درمان با کیفیت مطلوب، به شهر دیگری سفر کنند، از جمعیت پایتخت کاسته می‌شد.

توسعه نامتوازن شهری چگونه منجر به افزایش مصرف بنزین می‌شود؟

زمانی که توسعه نامتوازن شهری، به اجبار مردم را به پایتخت بکشاند و رشد جمعیت را رقم بزند، نیاز به مصرف بنزین نیز افزایش می‌یابد. علاوه بر موضوع تمرکز مراکز مهم در پایتخت، موضوع توسعه نامتوازن اشتغال نیز وجود دارد. بسیاری از مردم به دلیل بیکاری فراوان در شهرهای خود، یا مجبور به روی آوردن به مشاغل غیررسمی یا مهاجرت به شهرهای دیگر می‌شوند.

از سوی دیگر، یکی از مهم‌ترین نقاط اتصالی که بین مصرف بالای بنزین و رشد شهری می‌توان پیدا کرد، موضوع حمل‌ونقل عمومی است. بسیاری از مردم از شهرهای اطراف تهران، به دلیل بالاتر بودن کرایه‌های تاکسی‌های اینترنتی و غیراینترنتی از صبح به تهران می‌آیند تا بتوانند درآمد بیشتری نسبت به شهر خود کسب کنند.

موضوع مذکور می‌تواند از مهم‌ترین علل افزایش مصرف بنزین در تهران باشد. تمرکز مشاغل و خدمات در تهران، مردم را مجبور کرده است که برای گذران زندگی، مهاجرت به شهری را ترجیح دهند که اندکی درآمد بالاتری نصیب آنها می‌کند. در واقع توسعه نامتوازن، مهاجرت مردم از دیگر شهرها به پایتخت را اجتناب‌ناپذیر کرده است. مهاجرتی که بی‌تردید خود به رشد شهری دامن می‌زند؛ چراکه رشد جمعیت خود می‌تواند رشد شهری و تمرکز بیشتر را به دنبال آورد.

نهایتا مقصر این موضوع مردم نیستد؛ بلکه متوجه برنامه‌ریزان و سیاست‌گذارانی هستند که این نوع از توسعه را در کشور رقم زده‌اند. مردم به دنبال

مهاجرت اجباری به پایتخت، شبانه‌روز بنزین مصرفی را خرج تفریح و گشت‌وگذار نمی‌کنند و قطعا از سر نیاز باک خودرو خود را از بنزین پر می‌کنند. اگر این میزان از مصرف بالاست، ابتدای امر به دلیل سیاست‌گذاری‌های کلان در زمینه توسعه نامتوازن شهری و مهاجرت اجباری مردم به تهران و در وهله دوم به مصرف بالای خودروهای داخلی مربوط می‌شود. چرا که تقاضای بنزین تابع حمل‌ونقل است و عمده آن صرف حمل‌ونقل ضروری می‌شود.

مردمانی که از سر اجبار برای گذراندن معیشت شهر زندگی خود را ترک کرده‌اند، قطعا نمی‌توانند عمده مصرف بنزین خود را صرف تفریح کنند. از این رو، گرفتن انگشت اتهام به سمت مردم بدون توجه به زیرساخت‌ها و نوع توسعه شهری، نوعی مغالطه است. مغالطه‌ای که از نبود توجه به زندگی مردم نشان دارد./ تجارت نیوز